

1929 - glava

***agrarna
izbjeglica***

dragutin

U

2022 - 1956 = 66

*** * ***

=====

*** * ***

=====

1929.g., NASLOVI DATOTEKA:

19290107__94_Obljetnica_USTASKOG_Pokreta_7.1.1929__7.1.2023,-pise_Petar_Vulic-Otporas.docm

x

=====

GOD. XII. — BRÓJ 24.

»UŠTAŠA«

STRANA 7.

Među najvjernijima u ustaškim logorima

Godina 1934. osobito je plodna u ustaškom radu. Poglavnik u pogledu promične poduzima mnogobrojne nove korake. Izvijače »Croatia-press« na hrvatskom, njemačkom, franuskom i engleskom jeziku, tako da se je moglo sve svjetske novine obavještavati o stanju u »Jugoslaviji« i u nastaloj borbi. Poglavnik u godinu daje izraditi hrvatske ustaške promičbene marke i hrvatski novac: kuna. Proširenjem lista za Poglavnik je odredio da se europsko izdanje »Nezavisna Džava Hrvatska« tiska u listu Glavnog Ustaškog Stana, u kojoj je već radilo nekoliko izabranih ustaša slugara.

Tisom god. 1934. Poglavnik je napisao još i druge mnogobrojne naredbe, propise i zapovijedi. Osim toga on strpljivo i muhurno proučava hrvatsku povijest i iz nje vadi sve ono što je potrebno za ustaški život i rad u budućoj hrvatskoj državi. On je proučavao stari hrvatski ukras-platene, on je proučavao traktat, koji je uveo kao oznaku člana kod ustaških časnika i dočasnika, on je kod ustaške vojske uveo stari hrvatski gađtan i poslao tuđa gađtana slovese povitice, koje i danas označuju članove u ustaškoj vojsci. On je napisao temeljita proučavanja razvoju povijesnih dozo-

pljanje vjerne povijesti o tim posve hrvatskim krajevima, o toj hrvatskoj zemlji, koju on smatra središtem hrvatske države. Poglavnik u najvećem poimanju čita i proučava Starčevićeva djela i u nauci Oca Domovine traži i pronalazi uvjete i odreću za svoj rad i za svoje osnove.

U logore, među svoje ustaše, dolazi Poglavnik kao vođa, kao zapovjednik, kao Poglavnik. Na ugled Poglavnika, vođe i zapovjednika ne postizava on brutalnim nastupima, isprešljavanjem ili napuhavanjem, već taj ugled stvara među ustašama svojim doduše odličnim nastupom, nu ujedno i očuvanim, drugarskim i braćimskim srecem, koje kupa za ustaše. Veza između Poglavnika i ustaša, ona tajmstvena, mnogima nerazumljiva veza, nije se temeljila na društvenom snobezavljanju višeg i nižeg, saobraćaju zapovjednika i vojnika, koji mora izvršavati zapovijedi. Ta se je veza temeljila, a temeljila se i danas, na iskrenom ljubavi, na dubokom sviješom puštavanju čovjeka, koji ne pravi u tegetnom emigrantskom životu razliku između sebe i čaršura i koji u svojoj vojsci ne gleda nekog poštrednog, koga bi isražio, ne gleda u njoj predmet za iskorišćavanje i proglašanje, već koji imađe duboko i iskreno shvaćanje za ljuda, koji su se svega svoga odrekli i dobro,

vođno pošli sa njim na put teške borbe i, koji mu vjeruju, nesgratčeno vjeruju, ga i u časovima kad ne postoji velika vjerovatnost da će borba imati uspješni završetak. To je bila veza jedne posebne obitelji, jedne posebne zajednice mladi i želja, to je bila veza zajedničkih radosti i zajedničkih boli, veza ustaša sa svojim Poglavnikom.

Poglavnik je napisao svoga veštog ugleda, neprekidno stvarajući djela i uspjeha uvijek bio skroman čovjek. Ne kiti se zlatom i činovima, već je običan čaršura. U propisu o činovima i oznakama činova u ustaškoj vojsci kaže se: »Poglavnik i čaršura nemaju nikakvu oznaku čina. Poglavnik kroz čitavu vrijeme emigracije nosi jednostavan skroman odora kao i svi drugi čaršuri, on nikada ne dozvoljava pisati o sebi. Ustaša ne voli laškanje i ulagivanje, ne trpi osuga, koji bi se htio uvući ili spreporučiti time što mu laška i time što od odličijega i, ljubavi, odanosti pred njim roni suze. Ovo je puta trebalo s Poglavnikom voditi dugotrajnu borbu, kad bi zbog same stvari bilo trebalo upotrijebiti u novinarstva ili u govornu jošo istaknuti njegovu ličnost. »Došao sam roditelj u ne vladati, nije samo neka kritičnost, već je to velika istina, a drži se je i danas.

Poglavnik je patio nad svakom žrtvom, nad svakim mučenikom, koji je u teškoj ustaškoj borbi dao svoj život za domo-

Poglavnik prvi ustaša

vinu. Ipak, on nije mogao ni pred kakvom žrtvom nastati u borbi, jer svaka borba iziskuje žrtava. Poglavnik nije nastao ni onda, kad on ga pokušali slomiti proglašanjem njegove obitelji, napose njegovog starog oca. Ne! Poglavnik ni tu nije ustao, jer on nije živio samo za sebe, za svoju obitelj i za svoje osobe protivike. On je najprije živio za domovinu, koja ga je trebala, on je živio za veliku ideju, za oslobodjenje domovine i uspostava države Hrvatske. Na tom putu nisu ga mogli slomiti ni znanstveni niti kakve neprilike, niti kakve nesuglasnosti, niti kakve žrtve. On je uvijek stajao na čelu borbe, u prvim redovima, on je uvijek željao svoj život i bio ga je spreman dati domovini. Čitava vrijeme svoje emigracije bio je izložen nepodjelnim neprijateljske promičbe, koja je na najbrutalniji, na najbezobratniji način tlačila njegov rad, njegov život i njegove potrebe. Kroz čitavo vrijeme emigracije svakog časa vrebala je na njega smrt, jer svaki mjesec, na svakom koraku, moglo se je po Beogradu plaćenim ubojica, koji su vrebali na njegov život. On se nije nikada plašio niti je poduzimao neka posebna mjera za svoju sigurnost. Njemu je čak bilo neugodno, on bi se bio i protivio, kad bi njegovi ustaše bili pokušali ili pak bi poduzeli kakve posebne mjere sigurnosti.

Poglavnik u tuđini

inja u vezi sa starim hrvatskim županim »Bona« i »Humo«, te je u tom pogledu mnogo napisao i utvorio tako temelje za

DEVEDESET (94) OBLJETNICA OSNUTKA USTAŠKOG POKRETA 7.1.1929 – 7.1.2023, piše Petar Vulčić

petar.vulic@yahoo.com

2023-01-07

Petar Vulić – SPLIT 2023-01-07 „Viber“ poruka

Dragutin Safaric

OSNOVAN USTAŠKI POKRET

Na današnji dan, prije točno 94 godina, 7. siječnja 1929. godine, u Zagrebu je osnovan Ustaški pokret.

Tada je dr. Ante Pavelić ustrojbu Hrvatski Domobran pretvorio u Ustašku Hrvatsku Revolucionarnu Organizaciju (UHRO) kao odgovor na proglašenje diktature kralja Aleksandra. Evo kratki pregled i djelovanja Ustaškog pokreta od osnutka pokreta do uspostave NDH. Nakon osnivanja Ustaškog Pokreta dr. Ante Pavelić odlazi u izbjeglištvo, a za njim odlaze Eugen "Dido" Kvaternik, Joža Milković, D. Valenta, V. Pećnikar, Erih Lisak i dr.

Od samog početka postojanja ustaški pokret zauzima stajalište bezuvjetnog rušenja Jugoslavije i stvaranja hrvatske države. U izbjeglištvu članovi UHRO stupaju u suradnju s prvom hrvatskom emigracijom, dr. Pavelić sklapa 1929. ugovor o suradnji s makedonskom revolucionarnom organizacijom VMRO.

boravka u Austriji, Bugarskoj i Njemačkoj dr. Pavelić prelazi u Italiju. Uz pomoć svojih suradnika, članova ustaške organizacije, osniva u Italiji, Njemačkoj, Austriji i Mađarskoj ustaške centre te u njima okuplja borce koji se spremaju s oružjem u ruci za ustanak u Hrvatskoj. God. 1932. objavljen je Ustav UHRO-a, a 1933. Načela Ustaškog pokreta. (Po ovakvim kriterijima poslije 1945 godine, naša Hrvatska Vojska ispod generala Slavka Kvaternika, preuzima Hrvatsku da ponovo Poglavnik izvan Hrvatske uspostavi Hrvatsku vojsku za rušenje juge, danas znamo kako ta ideja nije uspjela, ali nada je postojala, i mora se gledati iz tog kutu tadašnjega, a ne kako mi gledamo sa svim pristupnim podacima!)

UHRO je tajna revolucionarna organizacija, a njezinim članom može postati svaki Hrvat koji položi prisegu i slaže se s ciljevima pokreta. Uz dr. Pavelića djeluju u tom prvom razdoblju Ivan Perčević, Gustav Perčec i Stjepan Duić u Austriji, dr. Branko Jelić u Južnoj i Sjevernoj Americi (v. Hrvatski domobran), te dr. Branko Jelić, dr. Mile Budak i dr. Mladen Lorković u Njemačkoj. 1929. počeo je ustaški pokret izdavati informativno-politički list «Grič» u Beču, «Hrvatski domobran» u Buenos Airesu, te «Nezavisna država Hrvatska» u Pittsburgu. Uz to je u Njemačkoj izdavan bilten «Croatia-press» i tjednik «Nezavisna Hrvatska Država».

Uz UHRO je osnovana i vojnička ustrojba Ustaša, te su 1931. osnovani vojni logori u Italiji (kojima je zapovijedao dr. Pavelić) i Mađarskoj (na čelu s Gustavom Perčecom). Jedan od prvih zadataka, koje je postavio ustaški pokret, bio je likvidacija kralja Aleksandra, što je nakon nekoliko pokušaja i učinjeno 1934. Uz to su ustaše planirali i vršili razne napadaje na pojedine istaknute jugoslavenske političare, policijske stanice i sl. God. 1932. podignut je Velebitski ustanak. Položaj Ustaškog Pokreta u Italiji ovisio je o političkim i diplomatskim odnosima Italije prema Jugoslaviji. Tako se Ustaški Pokret mogao razmjerno slobodno razvijati sve do atentata na kralja Aleksandra. Bojeći se međunarodnih diplomatskih i političkih neprilika talijanska je fašistička vlada nakon atentata u Marseillesu internirala Ustaše u Liparima. Tek 1939. uspjelo je dr. Paveliću Ustaški Pokret u Italiji ponovno reaktivirati. U to vrijeme već su veću ulogu igrali i ustaški centri u Njemačkoj, kao i domovinski Ustaški Pokret.

U Hrvatskoj je Ustaški pokret imao široku podršku svih onih političkih snaga koje su bile nezadovoljne Mačekovom nagodbenjačkom politikom. U gosićkom centru djelovali su dr. A. Artuković, dr. J. Dumandžić i M. Došen, te su sustavno radili na širenju ustaške ustrojbe u Hrvatskoj. U Zagrebu su na ustaškoj liniji djelovali akademska društva «Matija Gubec», «Eugen Kvaternik», «August Šenoa».

Domovinski Ustaški Pokret posebno je dobio polet koncem 1937. kada se oko 200 ustaških emigranata iz Italije vratilo u Hrvatsku, a među njima i dr. M. Budak, Jure Francetić i Joža Milković. Tada je u Zagrebu formirano društvo «Uzdanica» i pokrenut je tjednik «Hrvatski Narod». Ogranci «Uzdanice» postaju osnovama i nosiocima ustaškog pokreta u Banovini Hrvatskoj, a na čelu su im uz dr. M. Budaka, Mirko Puk, Leo Grivičić, Zdenko Blažeković (zapovjednik Ustaškog sveučilišnog stožera), Slavko Kvaternik i dr. Ustaški Pokret širi se i u BiH (B. Kavran). God 1939., početkom Drugog svjetskog rata, članovi ustaškog pokreta intenziviraju svoju djelatnost, jer su uočili priliku za rušenje Kraljevine Jugoslavije. U Zagrebu je pojačana djelatnost promidžbe Ustaškog Pokreta te raste broj novih članova.

Nakon sporazuma Cvetković-Maček i stvaranja Banovine Hrvatske, mnogi vodeći članovi Domovinskog Ustaškog Pokreta internirani su u logorima koje je ban Šubašić uspostavio za ustaše i komuniste. Međutim, nakon puča od 27. III. 1941. postaje jasno da će Njemačka napasti Jugoslaviju, što se i dogodilo 6. IV. 1941.

djelatnost Ustaškog pokreta, posvemašnji raspad vojnih snaga Kraljevine Jugoslavije u travanjskom ratu i raspoloženje u Hrvatskoj, omogućili su proglašenje Nezavisne Države Hrvatske koje je uslijedilo 10. Travnja 1941. Dr. Ante Pavelić se s ustašama iz Italije vratio 13. IV. 1941. u Hrvatsku i preuzeo vlast. Uz stranačku organizaciju Ustaša, organizirane su Ustaška Vojnica i Ustaška Nadzorna Služba.

Pod nadzorom Glavnog Ustaškog Stana, GUS, Blaž Lorković, započelo je stvaranje NDH i teritorijalno ustrojavanje Ustaškog Pokreta. U svakoj velikoj župi osnovan je ustaški stožer sa stožernikom na čelu.

Objavljeno 8. siječnja 2023. u [Otporaševa torba](#)